

ÎNFIINȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI TEOLOGIC UNIVERSITAR LA GALAȚI NU A DECURS UȘOR

După evenimentele din decembrie 1989, ne-am dat seama că în învățământul nostru superior, jumătatea goală a paharului o reprezintă numărul mult mai mic de studenți la mia de locuitori, decât cel din țările Europei Occidentale. Atunci, în urmă cu 14 ani, în Universitatea noastră s-au mai înființat noi facultăți, s-au autorizat noi specializări, a crescut numărul locurilor pentru admitere (chiar numărul studenților se dublase cu câțiva ani în urmă). Cu toate acestea, paharul n-a început să dea pe dinafară. Nu-i nici un miracol. Dar creșterea accentuată a dimensiunilor unui sistem ce evoluează cu mare rapiditate este însoțită de o degradare pe măsură a unora dintre calitățile sale. Cu alte cuvinte, a apărut un nou pahar, mai mare, dar tot pe jumătate gol, un gol de calitate ce nu poate fi ignorat, pe care însă găsim că nu-i potrivit să-l comentăm tocmai acum când sărbătorim împlinirea a zece ani de învățământ teologic în Universitatea noastră.

Scopul pe care l-am urmărit prin această intervenție este de a relata despre unele momente de cumpănă care au marcat demersurile în vederea înființării specializării teologice în Universitatea noastră. Cine a lucrat efectiv în ultimii ani la alcătuirea dosarelor de autorizare a noilor specializări s-a convins cât de anevoios este să poți acoperi, cu toată rigoarea, setul de cerințe obligatorii, strict necesare obținerii unei reușite. Este ușor de înțeles că în urmă cu peste zece ani, aceste standarde lipseau în cea mai mare măsură și din această cauză s-ar putea crede că autorizarea unei noi specializări era o bagatelă. Înclin să cred că în multe cazuri așa a și fost. Sunt greu de apreciat excepțiile, însă putem afirma, fără teamă că am exagera, că înființarea secției de teologie și limba și literatura română, la noi în Universitate, n-a fost un proces care a curs șnur.

Nu este cazul să învinuim pe cineva anume, chiar dacă în momente importante ale derulării acestui proces au apărut opoziții fățișe, cu argumente

greu de combătut atunci: „Ce să caute Biserica în Universitate, dacă învățământul nostru este laic? Biserica își poate dezvolta învățământul propriu în instituții separate, care să-i aparțină numai ei“. Dacă stăm strâmb și judecăm drept, aceste reacții erau consecințele unei stări de spirit care ne-a otrăvit mintea și sufletul timp de peste patru decenii. În tot acest interval de timp, Școala noastră, fără religie, obținuse performanțe invidiate chiar în Occident. Și dintr-o dată, vine cineva și își arogă dreptul de a insista să se introducă în Universitate nu doar religia ortodoxă ca disciplină facultativă, ci chiar structurile menite să formeze viitorii săi slujitori. Așa ceva nu se mai întâmplase în învățământul românesc nici înainte de venirea comuniștilor la putere. Să nu ne imaginăm că Ministerul Educației și Cercetării cultiva alte opinii. Acolo, schimbările în rândurile personalului operativ erau cu totul ne semnificative. Și nu s-ar putea spune că slujitorii Bisericii Ortodoxe n-au stăruit pe lângă autoritățile din acei ani, să le înlesnească recăpătarea statutului îndreptățit de marea majoritate a populației care îmbrățișase această credință ca pe cea mai sfântă moștenire și de aceeași vârstă cu însuși neamul nostru. Ministerul Educației și Cercetării s-a lăsat greu convins de oportunitatea înființării învățământului teologic în universități. Și-a dat acordul ca la Universitatea noastră să se formeze profesori de religie, mai ales pentru că lipseau în Republica Moldova, de care Galațiul este foarte aproape și cu care țara noastră întreține relații cu perspective deosebit de promițătoare atunci. Aprobarea Senatului Universității a fost obținută supunându-i votului un întreg pachet de specializări de mare necesitate, în interiorul căruia era și specializarea teologică. O dată cu începerea anului universitar 1991-1992, conducerea Universității a hotărât ca studenții de la teologie să poată folosi spațiile de învățământ ale Universității numai la cursurile comune cu studenții de la alte specializări; pentru toate celelalte obligații didactice îi revenea Episcopiei sarcina de a oferi spațiul din patrimoniu propriu.

Cu timpul au dispărut reținerile, iar restricțiile au fost uitate, astfel că deschiderea anului universitar, ca și festivitățile de acordare a titlului de profesor *Doctor Honoris Causa* unor celebri profesori din străinătate, nu se mai pot imagina că ar putea avea loc în altă parte decât în sediul Universității, în prezența P.S. Casian și a corului studenților de la teologie.

Nu am menționat toate acestea pentru a arunca umbre asupra Universității și a dascălilor săi, ci pentru a evidenția faptul că a fost nevoie de un îndelung și permanent proces de adaptare la realitățile în continuă mișcare, pe care le-am trăit fiecare în statul nostru. Introducerea învățământului teologic

în Universitatea noastră s-a dovedit a fi o reușită și tuturor universitarilor se cuvine să le aducem mulțumiri pentru sprijinul acordat.

În sfârșit, ne facem o datorie de onoare să remarcăm faptul că P.S. Casian Crăciun, Episcopul Dunării de Jos, s-a implicat întotdeauna oportun și cu succes atât în derularea procesului de autorizare a învățământului teologic la noi în Universitate, cât și, mai ales, în efortul anevoios de a asigura an de an cadre didactice de învățământ teologic, atât de greu de găsit atunci.

Conf. dr. *Petru Vieriu*